

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-348-6-55>

УДК 636.5:005.584.1

ОВЧАРУК Василь

Національний університет біоресурсів і природокористування України

<https://orcid.org/0009-0000-1035-859X>

СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ ПТАХІВНИЦТВА

Якість продукції це ключовий фактор, який визначає конкурентоспроможність, безпеку та довіру споживачів до агропродовольчого сектору. У сучасному птахівництві, де виробничі процеси є інтенсивними та біологічно чутливими, забезпечення послідовної якості продукції вимагає не лише технологічної ефективності, але й надійної системи внутрішнього контролю. Система внутрішнього контролю у виробництві продукції птахівництва охоплює процедури та механізми, спрямовані на моніторинг та вдосконалення всіх етапів виробничого циклу. Така система дозволяє достроково виявляти відхилення, запобігти втратам та забезпечити дотримання всіх якісних норм. Більше того, при інтегруванні звітності бухгалтерської та управлінської, внутрішній контроль надає надійну інформацію для прийняття рішень та вдосконалення практик. Тому система внутрішнього контролю – це не просто формальність, а стратегічний інструмент, який підтримує, забезпечує якість продукції птахівництва, управління ризиками та загальну ефективність підприємств. Посилення цієї системи через цифрові інструменти, стандартизовані контрольні списки та навчання працівників може значно підвищити якість виробництва продукції та стійкість підприємства на ринку.

Ключові слова: внутрішній контроль, якість продукції, система внутрішнього управління, птахівництво.

OVCHARUK Vasyi

National University of Bioresources and Nature Management of Ukraine

THE INTERNAL CONTROL SYSTEM AS A TOOL FOR ENSURING THE QUALITY OF POULTRY PRODUCTS

Product quality is a key factor determining competitiveness, food safety, and consumer confidence in the agri-food sector. In modern poultry farming, which is characterized by high production intensity, biological sensitivity of livestock, and strict sanitary requirements, ensuring stable and high-quality output requires more than advanced technologies alone. A well-structured and effective internal control system plays a decisive role in maintaining product quality and operational sustainability.

The internal control system in poultry production encompasses a set of organizational, economic, accounting, and managerial procedures aimed at monitoring, evaluating, and improving all stages of the production cycle — from feed procurement and animal health management to processing, storage, and distribution of finished products. Such a system enables timely identification of deviations from established standards, prevention of production losses, reduction of operational risks, and assurance of compliance with regulatory, veterinary, and quality requirements.

Integration of internal control with accounting and management reporting significantly enhances the transparency and reliability of information used in managerial decision-making. This integration supports effective planning, cost control, performance evaluation, and continuous improvement of production processes. Internal control thus functions not merely as a formal supervisory mechanism, but as a strategic management tool that contributes to quality assurance, risk management, and long-term efficiency of poultry enterprises.

The effectiveness of internal control systems can be substantially strengthened through the implementation of digital technologies, automated monitoring systems, standardized control checklists, and regular staff training. These measures enhance process traceability, improve accountability, and support the consistent production of high-quality poultry products. As a result, enterprises with robust internal control systems gain stronger market positions, higher consumer trust, and improved competitiveness in both domestic and international markets.

Keywords: internal control, product quality, internal management system, poultry.

Стаття надійшла до редакції / Received 04.11.2025

Прийнята до друку / Accepted 01.12.2025

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Якість продукції сьогодні – це фундамент успішного бізнесу та процвітання держави. Вона стала не просто бажаною характеристикою, а життєво необхідною умовою виживання на ринку. Забезпечення високої якості продукції є одним з найважливіших завдань сучасного виробництва. Якість не лише підвищує конкурентоспроможність підприємств, але й сприяє загальному економічному зростанню та покращенню життя людей. Держави, які усвідомлюють цю важливість, розробляють спеціальні програми для підтримки якості продукції на національному рівні. У сучасному світі, де конкуренція зростає з кожним днем, якість продукції стала ключовим фактором виживання в ринковому середовищі. Компанії, які вміють забезпечувати високу якість, мають значні конкурентні переваги і можуть диктувати умови на ринку. Якість продукції – це не тільки економічна категорія, але й важливий аспект соціальної відповідальності бізнесу. Висока якість продукції сприяє захисту споживачів, збереженню довкілля та підвищенню рівня життя населення.

Якість продукції стала глобальним стандартом, який визначає успіх на міжнародному ринку. Постійна робота над підвищенням якості стимулює інновації та розвиток нових технологій. Споживачі все більше вимагають високоякісної продукції, що змушує виробників постійно підвищувати свої стандарти.

Особливості аграрного сектору української економіки полягають в тому, що рівень технології та технічного оснащення більшості сільськогосподарських підприємств нижчий, ніж у розвинених країнах. Щодо залучення інвестицій на переобладнання виробництва, то вони можуть бути економічно виправданими лише у випадку, коли продукція, що виробляється, буде конкурентоспроможною і знайде попит у споживача. Це, в свою чергу, залежить від рівня менеджменту якості.

Попит на продукцію птахівництва продовжує зростати, але зі зміщенням фокусу на якість, безпечність, зручність та здоров'я. Виробникам необхідно адаптуватися до цих змін, розробляючи нові продукти, впроваджуючи інноваційні технології та забезпечуючи високий рівень прозорості в своїй діяльності.

Продукція птахівництва включає широкий спектр продуктів, які отримують з вирощування та утримання птахів. Продукція птахівництва зазвичай має високу популярність через свою високу харчову цінність та доступність. В полі зору як зарубіжних, так і вітчизняних виробників питання якості продукції стоять не на останньому місці.

Основними проблемами в забезпеченні управління якістю продукції птахівництва є: недостатня система моніторингу якості; недостатня стандартизація; проблеми з управлінням поставками; недостатня кваліфікація персоналу. Ці проблеми в організації управління якістю продукції птахівництва можуть бути вирішені шляхом впровадження ефективних систем внутрішнього контролю та управління якістю, налагодження партнерських відносин з постачальниками та інвестування в навчання та розвиток персоналу.

Управління якістю продукції птахівництва включає наступні складові: вирощування здорових птахів; якісна годівля; строгий контроль якості кормів; гігієна та санітарія; контроль над середовищем; ветеринарний нагляд; продуктовий контроль. Ці складові, разом з ефективним менеджментом та системою контролю, допомагають забезпечити високу якість продукції птахівництва і задовольнити вимоги споживачів. Тому, для початку, необхідно значне місце виділити:

- організації технологічного процесу виробництва продукції птахівництва;
- організації первинного і синтетичного обліку опрацювання господарських операцій на усіх етапах виробництва, обробки, зберігання, переробки та реалізації продукції птахівництва;
- організації ефективної системи аналітичного забезпечення обробки виробничої та облікової інформації для управлінського персоналу;
- організації внутрішнього контролю на етапах виробництва, обробки, зберігання, переробки та реалізації продукції птахівництва.

Птахівництво є важливим сегментом продовольчого ринку України, яка вже пережила складні карантинні обмеження 2020 року і, на жаль, наразі знаходиться в стані війни. Тож сільське господарство зазнало великих втрат в усіх напрямках. Нагадаємо, бізнес на вирощуванні птиці в Україні на сьогодні дуже актуальний. Найдешевший вид м'яса – це курятина. Попит на нього є незалежно від регіону, сезону і ціни. Не дивлячись на ріст цін, попит на яйця птиці в Україні також є стабільним та високим. Це пов'язано з низкою факторів: харчова цінність; універсальність у приготуванні; цінова доступність. Попри все існує низка проблем пов'язаних з якістю продукції птахівництва.

Якість продукції та послуг організації визначають здатністю задовольняти замовників, а також передбаченим і непередбаченим впливом на відповідні зацікавлені сторони. Якість продукції та послуг охоплює не тільки їхні передбачені функції та характеристики, але також їхні сприймані цінність і користь замовника. [1]

Щоб забезпечити відміну якості цієї продукції доцільно скористатися таким ключовим аспектом як внутрішній контроль якості який є невід'ємною частиною успішного виробництва та спрямований на забезпечення безпечності та високої якості продукції, що відповідає вимогам споживачів та законодавства.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Різні аспекти вирішення проблеми підвищення якості сільськогосподарської продукції висвітлені в наукових працях іноземних і вітчизняних вчених: Е. Демінга, Дж. Джурана, К. Ісікави, У. Шухарата, Ціхановська В.М., Ставська Ю.В. та ін. Водночас вітчизняна економічна наука приділяє проблемі управління якістю сільськогосподарської продукції недостатньо уваги. Залишаються нерозв'язаними завдання і дотримання міжнародних стандартів якості, організації систем управління якістю на господарському й регіональному рівнях управління агропромисловим виробництвом, на яких і формується продовольча безпека країни. [2]

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є розуміння конкретних проблем і перешкод, з якими стикаються підприємства, при організації бухгалтерського обліку в птахівництві та вдосконаленні системи внутрішнього контролю як інструмента забезпечення якості продукції в цій галузі.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Внутрішній контроль якості в птахівництві – це систематичний процес оцінки та управління всіма аспектами виробництва, від вирощування птиці до випуску готової продукції на ринок. Внутрішній контроль якості продукції птахівництва є невід'ємною частиною успішного виробництва. Він спрямований на забезпечення безпечності та високої якості продукції, що відповідає вимогам споживачів та законодавства. Важливість внутрішнього контролю полягає у захисті здоров'я споживачів, збереження репутації підприємства, зменшення фінансових втрат, відкриття нових ринків, інші важливі аспекти. Він включає в себе кілька етапів, які тісно пов'язані між собою.

1. Планування. На цьому етапі розробляється стратегія контролю якості. Основні завдання:

- Визначення цілей. Чого саме хоче досягти підприємство, які показники якості є пріоритетними?
- Ідентифікація потенційних ризиків. Аналіз усіх можливих загроз, які можуть вплинути на якість продукції (наприклад, мікробіологічне забруднення, фізичні домішки).
- Вибір методів контролю. Визначення інструментів та процедур, які будуть використовуватися для моніторингу якості (лабораторні аналізи, візуальний огляд, фізичні вимірювання).
- Розподіл відповідальності. Визначення осіб, відповідальних за різні етапи контролю.
- Розробка документації. Створення необхідних документів (інструкції, форми, процедури), які будуть використовуватися в процесі контролю.

2. Впровадження. На цьому етапі розроблені плани вводяться в дію. Основні завдання:

- Навчання персоналу. Проведення тренінгів для співробітників, щоб вони розуміли свої обов'язки та відповідальність за якість продукції.
- Обладнання робочих місць. Забезпечення робочих місць необхідним обладнанням, інструментами та матеріалами.
- Початок моніторингу. Запуск системи регулярного контролю за якістю на всіх етапах виробництва.

3. Перевірка. Цей етап передбачає оцінку ефективності системи контролю якості. Основні завдання:

- Внутрішні аудити. Регулярна перевірка відповідності процесів контролю розробленим процедурам.
- Аналіз даних. Аналіз результатів моніторингу для виявлення трендів та відхилень.
- Виявлення невідповідностей. Ідентифікація проблемних зон та причин відхилень від встановлених норм.

4. Вдосконалення. На цьому етапі вносяться зміни для підвищення ефективності системи контролю якості. Основні завдання:

- Розробка коригувальних дій. Створення планів для усунення виявлених проблем.
- Внесення змін до документації. Оновлення процедур та інструкцій з урахуванням нових вимог.
- Перенавчання персоналу. Інформування співробітників про зміни в системі контролю якості.

Важливо розуміти, що процес внутрішнього контролю якості – це не разовий захід, а безперервний цикл. Після вдосконалення системи знову проводиться перевірка, і так далі. Цей цикл дозволяє постійно покращувати якість продукції та адаптуватися до нових вимог ринку.

Документація є "скелетом" системи внутрішнього контролю якості. Вона забезпечує: єдиний підхід: всі співробітники мають чітке розуміння своїх обов'язків та процедур; прозорість: документи дозволяють відстежувати всі етапи виробництва та виявляти можливі відхилення; підтвердження відповідності стандартам: документація є доказом того, що підприємство дотримується встановлених вимог. Тому більш детально хотілось би зупинитись саме на контролі документації.

Основні види документації в птахівництві:

- Технологічні інструкції: детальний опис кожного етапу виробництва, від приймання сировини до відвантаження готової продукції.
- Рецептури: склад і пропорції компонентів, що використовуються при виробництві готових продуктів.
- Журнали обліку та виробнича документація: фіксація даних про виробництво, результати аналізів, відхилення від технологічних процесів.
- Сертифікати якості: документи, що підтверджують відповідність продукції встановленим стандартам.
- Протоколи лабораторних досліджень: результати аналізів сировини, готової продукції та проб з виробничого середовища.
- Журнали дезінфекції: записи про проведення дезінфекційних заходів.
- Журнали обліку кормів: дані про використання кормів, їхню якість та кількість.
- Ветеринарні документи: сертифікати здоров'я птиці, результати ветеринарних обстежень.

Прикладом контролю документації виступає регулярна перевірка правильності заповнення журналів – контроль того, чи всі дані занесені в журнали вчасно і правильно; порівняння фактичних результатів з плановими – аналіз відхилень та вжиття заходів для їх усунення; аналіз лабораторних протоколів – оцінка

якості сировини та готової продукції на основі результатів аналізів; перевірка термінів придатності документів – своєчасне оновлення документів, що втратили чинність.

Контроль документації є досить важливим і дає змогу:

- Простежувати продукцію: можливість відстежити історію кожної партії продукції від сировини до споживача.
- Підтверджувати якість: документація є доказом того, що продукція виробляється відповідно до встановлених вимог.
- Аналізувати причин відхилень: дозволяє виявити причини виникнення проблем і вжити заходів для їх усунення.
- Готуватись до аудитів: документація є основою для проведення внутрішніх та зовнішніх аудитів. Сучасні підходи до ведення документації є:
- Електронний документообіг: використання спеціалізованого програмного забезпечення для ведення та зберігання документації.
- Системи автоматичного збору даних: автоматизація процесу збору та обробки даних.
- Розроблення та дотримання стандартних операційних процедур (СОП).

Корисним інструментом, який допомагає систематизувати перевірку та забезпечує повний контроль над процесом аудиту є Чек-лист. Нижче наведено приклад чек-листа для аудиту готової продукції птахівництва (табл. 1). Цей список може бути адаптований відповідно до специфічних вимог підприємства та застосовуваних стандартів.

Таблиця 1

Приклад чек-листа для аудиту готової продукції птахівництва

Критерій аудиту	Так	Ні	Коментарі
Маркування			
Наявність усіх необхідних маркувань (назва продукту, склад, виробник, дата виробництва, термін придатності)?			
Відповідність маркування чинним нормативним документам?			
Чіткість та читабельність маркування?			
Упаковка			
Цілісність упаковки?			
Відсутність пошкоджень, протікань?			
Відповідність матеріалу упаковки санітарним нормам?			
Органолептичні показники			
Відсутність сторонніх запахів?			
Відсутність сторонніх включень?			
Відповідність кольору та консистенції нормі?			
Мікробіологічні показники			
Наявність результатів лабораторних аналізів на патогенну мікрофлору?			
Відповідність результатів аналізів нормативним вимогам?			
Фізико-хімічні показники			
Наявність результатів лабораторних аналізів на вміст води, білка, жиру?			
Відповідність результатів аналізів нормативним вимогам?			
Санітарно-гігієнічні умови			
Чистота обладнання та приміщень?			
Відсутність комах та гризунів?			
Дотримання персоналом правил особистої гігієни?			
Трасування			
Можливість відстеження продукції від виробника до споживача?			
Наявність відповідної документації?			
Зберігання			
Дотримання температурного режиму зберігання?			
Відсутність перехресного забруднення?			
Транспорт			
Відповідність транспорту санітарним нормам?			
Забезпечення необхідних температурних умов під час транспортування?			

Джерело: розроблено автором

Застосування цього допоможе забезпечити високу якість продукції птахівництва та дотримання всіх необхідних стандартів.

Ще одним не менш важливим аспектом який у контролі якості продукції птахівництва є застосування статистичних методів. Статистичні методи відіграють важливу роль у забезпеченні високої якості продукції птахівництва. Вони дозволяють об'єктивно оцінити виробничі процеси, виявити відхилення від встановлених норм та приймати обґрунтовані рішення щодо покращення якості продукції.

Важливість статистичних методів полягає у:

1. Об'єктивності: статистичні методи дозволяють отримати кількісну оцінку якості продукції, що унеможливорює суб'єктивні судження.

2. Раннє виявлення проблем: регулярний моніторинг за допомогою статистичних методів дозволяє виявляти проблеми на ранніх стадіях, що дозволяє уникнути значних втрат.

3. Оптимізація виробничих процесів: аналіз статистичних даних допомагає ідентифікувати фактори, які впливають на якість продукції, та розробити заходи для їх усунення.

4. Підвищення ефективності виробництва: за рахунок зменшення кількості браку та переробки продукції.

5. Доведення відповідності стандартам: статистичні дані можуть бути використані як доказ відповідності продукції встановленим вимогам.

Основні статистичні методи, що застосовуються в птахівництві це:

Контрольні карти: візуальне представлення даних, яке дозволяє швидко виявити відхилення від встановлених меж. Найчастіше використовуються для контролю ваги тушок, кількості дефектів, температури в холодильних камерах тощо.

Мета: виявити відхилення у середній вазі тушок від встановлених норм та своєчасно вжити заходів для коригування виробничого процесу.

Метод: будується контрольна карта, на якій відзначається середня вага тушок за кожну партію. Верхня і нижня контрольні межі встановлюються на основі статистичних даних.

Аналіз: Якщо точки на карті виходять за межі контрольних меж або спостерігається систематичне зміщення середньої ваги, це сигнал про можливі проблеми у виробництві (наприклад, зміна раціону, захворювання птиці).

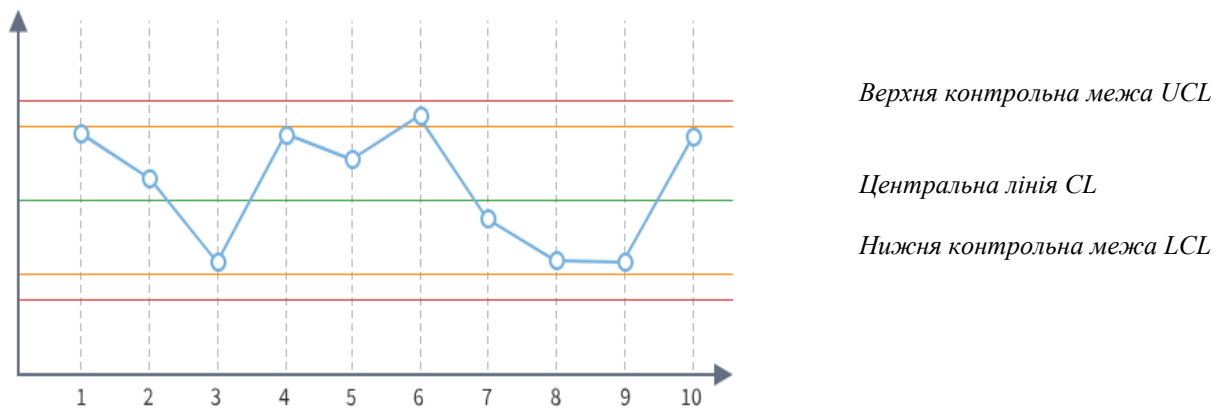

Рис. 1. Контрольна карта

Джерело: розроблено автором за джерелом [3]

Наприклад контрольна карта для ваги тушок:

Центральна лінія (CL): Це середнє значення ваги тушок за певний період.

Верхня контрольна межа (UCL): Максимально допустиме значення ваги.

Нижня контрольна межа (LCL): Мінімально допустиме значення ваги.

Індивідуальні точки даних: Кожна точка представляє вагу окремої тушки.

Контрольні карти є ефективним інструментом для забезпечення стабільності та високої якості продукції птахівництва. Вони дозволяють візуалізувати дані, виявляти проблеми та впроваджувати коригувальні дії, що в кінцевому підсумку призводить до підвищення конкурентоспроможності підприємства [3].

Гістограми: Графічне зображення розподілу даних, що дозволяє оцінити варіацію процесу.

Побудова гістограми здійснюється в такій послідовності:

1. Здійснюється спостереження за випадковою величиною та визначаються її числові значення. Щоб отримати достатньо достовірну гістограму кількість експериментальних точок має бути не менше 30.

2. Визначається розмах R (розкид випадкової величини). Обираються $x_{\min}$ та $x_{\max}$ (відповідно найменше і найбільше значення). Відповідно R розраховується за рівнянням $R = x_{\max} - x_{\min}$. Розмах визначає ширину гістограм.

3. Отриманий розмах ділять на декілька інтервалів (k). Ширину інтервалу визначають за формулою $h = R / k$.

4. Зібрані дані розподіляють за інтервалами. Ліва межа 1-го інтервалу = $x_{\min}$, права межа = $x_{\max} + h$ і т.д. Штриховими відмітками визначають кількість показників, які попали в кожний інтервал. Такі дані заносяться у спеціальний бланк реєстрації.

5. За отриманими даними будується гістограма. На осі ординат відображаються межі інтервалів, а по осі абсцис – частота.

6. За формою отриманої гістограми виявляється стан партії виробів, технологічного процесу, прийняті заходи.

Можлива побудова наступних видів гістограм, які дозволяють провести аналіз процесів: звичайний симетричний (а); мультимодальний (б); скошений розподіл (позитивне /негативне) (в); розподіл з обривом зліва/права (г); плато (д); двох піковий тип (е) [4].

Основні види гістограм відображені на рис. 2

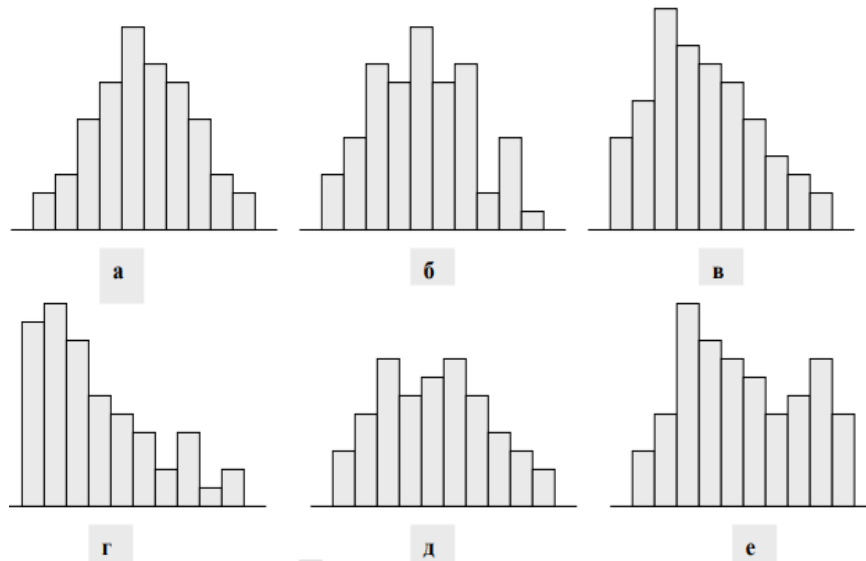

Рис. 2. Види гістограм

Джерело: сформовано за джерелом [4]

Якщо є допуски інтервалу, то необхідно нанести на гістограму його межі (SL - нижня, SU – верхня межа), щоб порівняти з ними проведений розподіл. Існує п'ять типових випадків, які відображені на рис. 2. Якщо гістограма відповідає допуску, то маємо два напрямки дій: підтримуємо існуючий стан (рис. а) або зменшуємо розкид до меншого значення (рис. б). Якщо гістограма не відповідає допуску, то в цьому випадку необхідно добитися зміщення середнього значення ближче до центру поля допуску (рис. в); здійснення процедур, спрямованих на зниження варіації даних (рис. г); одночасно необхідні дії, описані в попередніх випадках (рис. д) [4].

Наприклад, можна побудувати гістограму розподілу ваги яєць для виявлення відхилень від середнього значення.

Мета: Оцінити однорідність партії яєць за вагою.

Метод: Будується гістограма, яка відображає частоту зустрічальності яєць різної ваги.

Аналіз: За формою гістограми можна зробити висновки про розподіл ваги яєць (нормальний, асиметричний, багатомодальний). Це допоможе визначити, наскільки однорідна партія та чи є необхідність у сортуванні яєць за вагою.

Діаграми Парето: Дозволяють ідентифікувати основні причини проблем з якістю, які дають найбільший ефект при усуненні. Наприклад, можна побудувати діаграму Парето для виявлення основних причин відбракування яєць.

Мета: Визначити основні причини відбракування яєць на птахофабриці, щоб зосередити зусилля на усуненні найбільш значущих проблем.

Метод:

Збір даних: Протягом певного періоду часу збирається інформація про всі відбраковані яйця, з деталізацією причин відбракування (тріщини, брудні, деформації тощо).

Класифікація даних: Всі причини відбракування поділяються на кілька основних категорій.

Розрахунок частоти: Для кожної категорії розраховується відсоток від загальної кількості відбракованих яєць.

Побудова діаграми: Будується діаграма Парето, де по осі X відкладаються категорії причин, а по осі Y – частота та накопичена частота. [4]

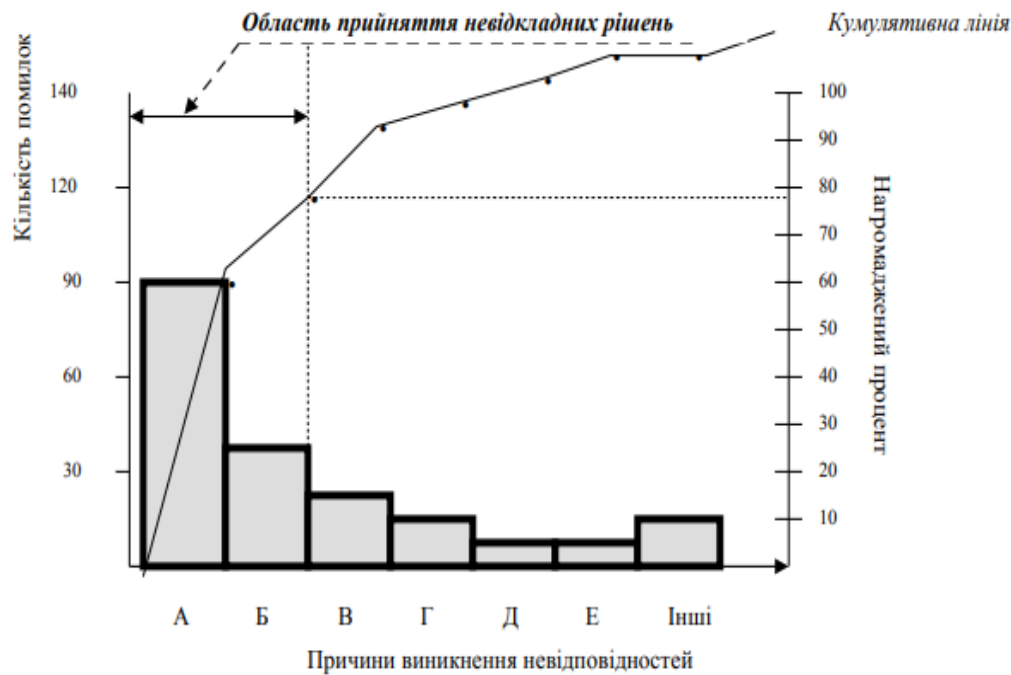

Рис. 3. Діаграма Парето

Джерело: сформовано за джерелом [4]

Аналіз:

Принцип 80/20: Як правило, невелика кількість причин (20%) відповідає за більшість проблем (80%). На діаграмі Парето це проявляється як стрімка зміна кута нахилу лінії накопиченої частоти.

Пріоритизація проблем: Аналізуючи діаграму, можна легко визначити, які саме причини відбракування є найбільш значущими і потребують першочергової уваги.

Прийняття рішень: На основі отриманих даних розробляються заходи для усунення основних причин відбракування.

Застосування статистичних методів у контролі якості продукції птахівництва дозволяє підвищити ефективність виробництва, знизити витрати та забезпечити високу якість продукції. Регулярний моніторинг та аналіз статистичних даних є невід'ємною частиною системи управління якістю на будь-якому птахогосподарстві.

Також ще одним інструментом внутрішнього контролю якості продукції птахівництва є аналіз причин кореневих проблем (5 Чому). Аналіз "5 Чому" є одним з найпоширеніших і найпростіших інструментів для виявлення кореневих причин проблем у будь-якому виробництві, зокрема, і в птахівництві. Цей метод дозволяє крок за кроком розбиратися в причинах, що призвели до виникнення проблеми, і знаходити найбільш ефективні рішення [5].

Як працює метод "5 Чому"?

Формулювання проблеми: Спочатку чітко формулюється проблема, яка потребує вирішення.

Постановка запитання "Чому": Потім задається питання "Чому?" і шукається відповідь.

Повторне запитання "Чому": До кожної отриманої відповіді знову задається питання "Чому?", і так до тих пір, поки не буде виявлена коренева причина проблеми. Наприклад:

Приклад застосування в птахівництві:

Проблема: Збільшилася кількість тушок з підвищеним вмістом жиру.

Чому: Тому що птиця надмірно відгодовується.

Чому: Тому що норми годування не відповідають віку птиці.

Чому: Тому що дані про вік птиці введені в комп'ютерну програму з помилкою.

Коренева причина: Помилка введення даних у комп'ютерну програму.

Рішення: Перевірити всі дані, внесені в програму, і виправити помилки.

Перевагами методу "5 Чому"є: простота – метод не вимагає спеціальних знань або інструментів; ефективність – дозволяє швидко ідентифікувати кореневі причини проблем; універсальність – може бути застосований до будь-якого виду проблем; залучення персоналу – заохочує співробітників до активної участі у вирішенні проблем.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Застосування всіх цих методів при внутрішньому контролі якості продукції птахівництва – це не просто формальність, а необхідний інструмент для забезпечення безпечності та високої якості продукції. Це дозволяє не тільки захистити споживачів, але й підвищити ефективність виробництва та конкурентоспроможність підприємства на ринку.

Внутрішній контроль якості в птахогосподарстві – це динамічний процес, який вимагає постійної уваги та вдосконалення. Добре розроблена система документації та забезпечення всіх необхідних умов дозволяє гарантувати високу якість продукції та відповідати вимогам сучасного ринку, підвищення безпечності продукції, збільшення довіри споживачів, спрощення доступу на нові ринки, зменшення витрат, поліпшення іміджу підприємства все це в кінцевому результаті має неабиякий вплив на фінансовий результат підприємства. Інвестуючи в систему внутрішнього контролю якості, підприємство робить інвестиції у своє майбутнє.

Література

1. ДСТУ ISO 9000:2015 Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 49 с. URL: <https://khoda.gov.ua/image/catalog/files/%209000.pdf> (дата звернення: 10.07.2024).
2. Ціхановська В.М., Ставська Ю.В. Управління якістю продукції птаховиробничих підприємств в умовах глобалізації: монографія. Вінниця: ВНАУ, 2013. 220 с. URL: <http://socrates.vsau.org/b04213/html/cards/getfile.php/6888.pdf> (дата звернення: 20.07.2025).
3. Навчальний посібник «Статистичні методи контролю якості». Старобільськ, 2017. 74 с. URL: <https://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/1818/Zavgorodniaya.%20F5.pdf> (дата звернення: 10.07.2025).
4. Навчальне видання Управління якістю та безпечністю продукції Курс лекцій. Миколаїв, 2023. 83с. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/13849/1/upravlinnya-yakistyu-ta-bezpechnistyu-produkciyi-lekciyi-181.pdf> (дата звернення: 20.04.2025).
5. Божидай І.І., Міненко С.І., Устіловська А.С. Теоретико-методологічні засади управління персоналом в аспекті ризик-менеджменту. 2024. URL: <https://pte.ust.edu.ua/article/view/303538/302691> (дата звернення: 07.07.2025).

References

1. SE UkrNDNC (2016), "DSTU ISO: 9001:2015 Quality management system. Requirements", available at : <https://khoda.gov.ua/image/catalog/files/%209001.pdf> (Accessed 10 July 2024)
2. Tsikhanovska V.M., Stavskaya Yu.V. (2013), Product quality management of poultry production enterprises in the conditions of globalization: monograph, [Online], 220 pp. available at: <http://socrates.vsau.org/b04213/html/cards/getfile.php/6888.pdf> (Accessed 20 July 2025).
3. Educational manual "Statistical methods of quality control", [Online], 74 pp. available at: <https://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/1818/Zavgorodniaya.%20F5.pdf> (Accessed 10 July 2025).
4. Educational edition of Product Quality and Safety Management Course of lectures, [Online], 83pp. available at: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/13849/1/upravlinnya-yakistyu-ta-bezpechnistyu-produkciyi-lekciyi-181.pdf> (Accessed 20 April 2025).
5. Bozhidai I.I., Minenko S.I., Ustilovska A.S. (2024), Theoretical and methodological principles of personnel management in the aspect of risk management, [Online], available at: <https://pte.ust.edu.ua/article/view/303538/302691> (Accessed 07 July 2025).